

الگوی حکومتی مهدویت

۱۷ آبان ۱۳۹۳ ساعت ۲۰:۵۵

ساختار نظام سیاسی مطلوب مهدوی است. هدف این فصل، شناسایی هر چه بهتر حکومت مطلوب حضرت مهدی (عج) است تا ضمن بررسی ابعاد مختلف آن، دریابیم که حکومت حضرت مهدی (عج) به عنوان یک حکومت مطلوب و ایده آل دارای چه ساختار و ویژگی‌هایی است؛ لذا برای بررسی آن از آیات و روایات ائمه معصومین (علیهم السلام) بهره گرفته شده است.

مؤسسه فرهنگی هنری و انتشارات مرکز اسناد انقلاب اسلامی، جدیدترین کتاب خود را با عنوان «مهدویت در ایران معاصر» تألیف فاطمه امانی توانی را منتشر کرده است که در آن پس از طرح مبانی نظری و بیان الگوی حکومتی مهدویت و ویژگی‌های حکومت مطلوب مهدوی، با الگوپذیری از آموزه‌های مهدویت، به بررسی و تبیین تأثیر آن آموزه‌ها در تحولات سیاسی - اجتماعی ایران معاصر از زمان قاجاریه تا رژیم پهلوی پرداخته میشود. این تأثیرگذاری از دو جنبه سلبی و ایجابی و در سه حوزه تأثیرات شناختی (کلامی - اعتقادی)، تأثیرات گرایشی (اخلاقی) و تأثیرات رفتاری (فقهی) مورد بررسی قرار می‌گیرد.

کتاب حاضر در قالب چهار فصل و یک نتیجه‌گیری کلی سازماندهی شده است. فصل اول شرح کلیات و چارچوب نظری است. در این فصل ابتدا به عنوان پیش زمینه، اندیشه مهدویت در قرآن بررسی و در ادامه نظریه تغییر محتوای درونی انسان از دیدگاه شهید صدر و نظریه انقلاب و تغییر و تحول از دیدگاه شهید مطهری به عنوان چارچوب نظری پژوهش بیان شده و سپس ارتباط میان جریان‌های مهدویت با تحولات سیاسی - اجتماعی ایران مورد بررسی قرار گرفته و در پایان به کاربست چارچوب نظری با موضوع مورد نگارش پرداخته شده است.

عنوان فصل دوم، ساختار نظام سیاسی مطلوب مهدوی است. هدف این فصل، شناسایی هر چه بهتر حکومت مطلوب حضرت مهدی (عج) است تا ضمن بررسی ابعاد مختلف آن، دریابیم که حکومت حضرت مهدی (عج) به عنوان یک حکومت مطلوب و ایده آل دارای چه ساختار و ویژگی‌هایی است؛ لذا برای بررسی آن از آیات و روایات ائمه معصومین (علیهم السلام) بهره گرفته شده است.

در فصل سوم، نقش آموزه‌های مهدویت در تحولات عصر قاجار در قالب دو گفتار تأثیرات ایجابی و سلبی در سه حوزه تأثیرات شناختی، گرایشی و اخلاقی بررسی شده است. در این عصر مکاتب انحرافی شیخیه، بابیت و بهائیت شکل گرفتند. رهبران این مکاتب با ابداع رکن رابع به ادعای ارتباط با امام زمان (عج) پرداختند و خود را نایب ایشان دانسته و در نهایت خود را خدا نامیدند و با منسوخ اعلام کردن دین اسلام ادعای آوردن دین جدیدی کردند که حدود یک قرن گروه زیادی از مردم را به سوی عقاید

انحرافی خود سوق دادند. اما از سوی دیگر با تأثیرپذیری ایجابی آموزه‌های مهدویت در این عصر مسئله امامت در عصر غیبت مطرح شد و علما به عنوان مراجع مذهبی در ترویج مبانی اسلامی و مهدوی به عنوان نائب امام (ع) به صیانت از مذهب در مقابل حاکمان پرداختند.

در فصل چهارم نیز نقش آموزه مهدویت در عصر پهلوی در قالب دو گفتار تأثیرات ایجابی و سلبی در سه حوزه تأثیرات شناختی، گرایشی و رفتاری بررسی شده است. در عصر پهلوی تحولی در اراده و اندیشه مردم برای رسیدن به یک وضعیت مطلوب و ایده آل شکل گرفت که امام (ره) از آن به عنوان یک معجزه یاد کردند و آن پیروزی انقلاب اسلامی در سال ۱۳۵۷ بود. امام خمینی ریشه همه ناهنجاری‌های اخلاقی و اجتماعی ایران در عصر پهلوی را ناشی از سیاست‌های غیراخلاقی رضاخان و محمدرضا پهلوی می‌دانست. برای امام (ره) بسیار ناراحت کننده بود که در کشوری که مردم آن معتقد به مبانی اسلامی‌اند و با نام امام زمان (عج) از فرهنگ شیعه دفاع می‌کنند، کسی در رأس جامعه قدرت را در دست داشته باشد که خود مظهر همه بی‌اخلاقی‌ها و بی‌عفتی‌ها است و به هیچ وجه برای مبانی اسلامی و مهدوی در جامعه ارزش قائل نیست. از این رو امام (ره) برای مقابله با رژیم شاه با تکیه بر فرهنگ‌سازی و نقش دین و ارزش‌های اسلامی در راستای فرهنگ مهدویت، به اصلاح جامعه پرداخت و در کتب اخلاقی خود همواره بر نقش ارزش‌های اسلامی در تهذیب و به کمال رساندن سجایای اخلاقی انسانها تأکید می‌کرد. در حوزه تأثیرپذیری سلبی آموزه‌های مهدویت در این عصر، انجمن حجتیه شکل می‌گیرد. در این فصل تأثیرات این انجمن به بررسی گذاشته می‌شود. پایان بخش کتاب، نتیجه گیری کلی و کتابنامه است.

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/۲۰۲۷۳/مهدویت-حکومتی-الگوی>